

Některé učitele zaskočil návrh na neplacené volno

Jiří Mach

Školy už sice díky manuálu ministerstva školství vědí, jak se zařídit při částečném návratu žáků a studentů do tříd, ale s instrukcemi vznikla i nejjistota. Kromě jiného ji budí doporučení, aby ředitelé učitelům patřícím do skupin ohrožených covid-19 našli buď bezpečnou práci, nebo je poslali na neplacené volno.

„Kolegové, kteří do rizikových skupin spadají, jsou z toho zaskočeni,“ řekl Právě šéf školských odborů František Dobšík. Rizikovost se přitom nemusí ani týkat samotných učitelů, ale třeba jen příbuzných či jiných osob, s nimiž sdílejí společnou domácnost.

A vzhledem k tomu, že český učitelský sbor v úhrnu patří mezi nejstarší, může se rizikovost týkat velké části z nich.

Mezi rizikové faktory se počítá věk 65+ s přidruženými chronickými chorobami, ale také třeba onemocnění srdce, těžká obecita, protinádorová léčba či diabetes.

Stačí, aby kantor osobně nebo člen domácnosti vykazoval alespoň jeden rizikový faktor, a když to oznámí řediteli, ten pak má

Sázka na rozum

rizika nakažení omezit zvýšenými hygienickými nároky, popřípadě uložit mu jiný typ práce tak, aby riziko bylo co nejmenší.

Pokud to však zařídit nedokáže, měl by zaměstnanec školy doložit lékařské potvrzení, načež

se může s ředitelem dohodnout na poskytnutí neplaceného volna. Problém manuálu tkví už v tom, že se v něm pracuje s „může“, „měl by“, „doporučujeme“.

„Ředitel si s tím budou muset poradit. Je to v poloze nějakých sdělení a otázkou je, jak to bude vymahatelné, kdo to bude kontrolovat. Odpovědnost ve finále ponese ředitel,“ řekl Dobšík.

a že může dojít na to, že si to ředitel v podstatě vynutí a zaměstnanec si o neplacené volno jako by požádá, aby měl klid,“ obává se Dobšík.

Přestože se do takto tíživé situace dostane zřejmě jen minimum lidí, je otázkou, jak se princip ukládání neplaceného volna do ministerského manuálu doplat.

Už na začátku koronavirové krize ministerstvo podporovalo využití zákonného institutu tzv. překážky na straně zaměstnavatele, který zajišťuje, že zaměstnanec může zůstat doma s plnou náhradou mzdy, resp. s průměrným výdělkem. Běžně to tak funguje například v případě těhotných žen.

„Nevím, proč ministerstvo navádí řediteli, aby se ke kolegům, kteří i třeba jen mají ve společné domácnosti ohroženého člověka, zachovali před prázdninami nefér. Dá se to řešit jinak podle zákoníku práce, tedy na základě překážky na straně zaměstnavatele. Ministerstvo to přehlédlo, a proto to budí nervozitu,“ stěžuje si Dobšík s tím, že manuál byl připraven bez konzultace s odbory.

Navíc by školám neměla vzniknout finanční škoda. Na rozdíl od podnikatelů mají peníze na platy vyčíslené v rozpočtech předem.

Sporné je i dokládání zdravotního stavu, protože se jedná o citlivý údaj, obzvláště jedná-li

se o osobu sdílející společnou domácnost. Kromě toho může v krajním případě neplacené volno učitele poškodit na důchodu, jestliže mu ředitel přízná nejnižší sazbu sociálního pojistění.

Podle ministerstva školství by dohody o neplaceném volnu měly být coby řešení až poslední v řadě. „Pan ministr apeluje na to, aby opravdu zůstali učitelé z rizikových skupin doma na dálkové výuce. Pokud chce některý ředitel dělat naschvály, tak na to je ministerstvo krátke,“ řekla Právě mluvčí resortu Anežka Lednová. Podle jejich slov není sporné ustanovení výmyslem ministerstva školství, ale výsledkem ladění not mezi resorty práce a zdravotnictví.